

Лепська Наталія Володимирівна

Спін-докторінг як технологія інформаційного протиборства сучасних автократій та демократій

УДК 321.01:316.77]:004
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-2.6>

Лепська Наталія Володимирівна
кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри політології
Запорізького національного
університету
вул. Жуковського, 66, Запоріжжя,
Україна
ORCID: 0000-0001-6010-423X

Динамічний розвиток інформаційного простору, що відчутно прискорився з кінця ХХ ст., актуалізував і нові формати комунікації у різних сферах життєдіяльності суспільства. З одного боку, виникає безліч можливостей для взаємовигідних партнерських стосунків. А, з іншого боку, створюється новий комунікаційний інструментарій для конкурентної боротьби, що здатний значно підсилювати її агресивний зміст та результати для суб'єктів протистояння. Часто навіть складно розпізнати застосування таких осучаснених технологій комунікації, не просто й розрізнити умисний розвиток подій та свідоме скеровування їх у потрібному русі, ще більш проблематично прогнозувати їх драматичні наслідки. Саме через таку ніби «спокусливу» властивість вони дедалі більше залучаються у практику суспільно-політичних процесів як на мікрорівні, так і на макрорівні геополітичної конкуренції між державами з різним типом політичної організації – автократій та демократій. Серед найбільш витончених комунікаційних технологій часто виокремлюють спін-докторінг (спін-докторінг, спіннінг, спін-майстерінг). Метою даної наукової розвідки є дослідження сучасного розуміння технологій спін-докторінгу в контексті стану та перспектив інформаційного протистояння автократій та демократій. Досягнення поставленої мети забезпечувалося застосуванням системного підходу, методів семантичного аналізу та асоціації, що надало можливість довести необхідність «відходу» від традиційного розуміння спін-докторінгу, як технології «обертання інформації / новин», до альтернативного, як технології «прядіння тканини» інформації / новин» (де «обертання» та «прядіння тканини» є різними тлумаченнями слова «spin»). У статті вказується, що у сучасній практиці політичної комунікації фахівці чимдалі більш критично ставляться до спін-докторінгу як формуванню інформаційного потоку у бажаному дискурсі та технології антикризового інформаційного супроводу політичних кампаній, оскільки часто-густо така технологія є нічим іншим як маніпуляцією громадською думкою. Наголошується, що спін-технології у форматі «обертання інформації» узяті на озброєння в деяких сучасних автократіях як символічно-інтерпретаційна діяльність задля приховування таких режимів під обгорткою офіційно задекларованої демократії. Пропонується альтернативна операціоналізація спін-докторінгу, виходячи з іншого значення базового в даному понятті слова «спін», а саме «прядіння». Звідси спін-технології розглядаються як інструмент стратегічного управління, що дозволяє повноцінно спілкуватися з громадськістю, формуючи модель соціально-відповідальної комунікації, що є ціннісною ознакою демократичного режиму. Доводиться, що введення у науковий обіг іншої, відмінної від розповсюдженої, рамки спін-докторінгу уможливує максимальну успішність демократій у їх інформаційному протиборстві з автократіями. Підсумовується, що спін-докторінг як технологія стратегічної інформаційної діяльності є доцільною для підтримки та подальшого просування демократій у відмежуванні від спін-докторінгу як технології маніпулятивного обертання інформації в автократіях.

Ключові слова: спін-докторінг, спін-технології, спін-диктатура, інформаційне протиборство, інформаційна війна, автократія, демократія.

Вступ. Розвиток засобів масової комунікації, який шаленими темпами відбувається принаймні з початку ХХІ ст., спричиняє відповідні зміни й у інформаційно-технологічному супроводі політичного життя. Сучасні можливості інтернету значно спрощують комунікації між суб'єктами політики, надають широке поле для пошуку будь-якої інформації, яка раніше могла відноситися до категорії «top secret». Це, у свою чергу, неймовірно збільшило й арсенал технологій управління інформацією, одні з яких носять відверто маніпулятивний характер, інші ж застосовуються з дотриманням демократичних принципів соціально-відповідальної комунікативної поведінки. Серед моделей комунікації, розроблених ще у 1984 році провідним фахівцем з PR, нині почесним професором кафедри комунікацій Мерілендського університету, Джеймсом Грюнігом разом з Тоддом

Гантом, зазначені такі чотири: маніпулятивно-пропагандистська, інформативно-журналістська, двобічна асиметрична і симетрична. Серед них такою, що є найближчою до ідеальної, є двобічна симетрична. Вона відрізняється збалансованістю, взаємовигідністю, відкритою діалогічністю, наявністю рівнобічного обміну інформацією. Наразі в сучасному політичному житті як на мікро-рівні, так і на рівні геополітичних протиборчих відносин між державами, на жаль, найбільш розповсюджені перші три з цих моделей, в межах яких активно застосовуються спін-докторінгові технології. Зазвичай вони репрезентуються стереотипно як своєрідний вищий пілотаж вибудовування інформаційних потоків, як віртуозна майстерність управління новинами будь-якого штибу. Натомість, таке традиційне розуміння дедалі більше піддається критиці з боку як сучасних теоретиків-комунікологів,

так і практиків суспільно-політичних комунікацій. Адже цінності модерних західних демократій, як виявилось, не корелюються зі спіновими технологіями, які гальмують їх розвиток та всіляко дискредитують. Ба більше, спін-докторингові технології успішно вкорінюються в практику комунікацій сучасних автократичних режимів, легітимізуючи їх очільників через інформаційні потоки ретельно вбудованих односторонніх послань, покликаних представити владу в найкращому світлі або приховати її рішення та дії, що здатні спричинити обурення суспільства аж до відкритого спротиву. Тож, екзистенційно необхідним для сучасних демократій є впровадження таких технологій ефективних комунікацій, які б емпірично засвідчували усі переваги демократичних суспільств на всіх рівнях комунікаційного простору, що відповідає саме двобічній симетричній моделі комунікацій за типологією Дж. Грюніга та Т. Ганта.

Мета та завдання. Мета наукової розвідки – дослідити сутність сучасного розуміння технологій спін-докторингу в контексті стану та перспектив інформаційного протистояння автократій та демократій. Задля вирішення означеної мети передбачається виконання наступних завдань: 1) з'ясування традиційного розуміння спін-докторингу; 2) оцінка сучасного стану спін-докторингу в провідних західних країнах; 3) розкриття сутності спін-диктатур в контексті використання спін-технологій в автократіях; 4) розгляд альтернативного розуміння спін-технологій відповідно до цінностей демократичного суспільства у протистоянні автократіям.

Методи. В основу методології дослідження покладений системний підхід, який надає можливість вивчити спін-докторинг у цілісності його властивостей, походження, характеристик, сфер застосування як на рівні внутрішньополітичних інформаційно-комунікативних процесів, так і на рівні інформаційного протистояння держав автократичної та демократичної політичних систем. Семантичний аналіз та метод асоціацій застосовані для з'ясування сутності альтернативної операціоналізації поняття «спін-докторинг».

Результати. Зазвичай спін-докторинг розуміють в широкому сенсі як менеджмент новин, процес керування інформацією, її представлення в бажаному контексті та вигляді. Спеціалісти з такими навичками – «спін-доктори», «спіннери», «спін-технологи» – користуються найбільшим попитом у сфері суспільно-політичних відносин, де щільно стикаються та перетинаються інтереси влади, представників партійних та бізнесових еліт, широких верств громадянського суспільства. Вперше поняття «спін-доктор» було вжито у жовтні 1984 році у *New York Times*. У статті «The debates and the spin doctors» її автор Джек Розенталь писав в контексті теледебатів між кандидатами у президенти США Р. Рейганом та У. Мондейлом про осо-

бливий талант спеціалістів з PR, які будуть не просто агентами преси, а будуть «спін-докторами», старшими радниками кандидатів, і будуть грати на дуже високих ставках [1]. Термін «спін-доктор» вживався як синонім експерта з оманливої інформації, який змінює факти та здатний максимізувати позитив і мінімізувати негатив. До речі, тодішнього очільника штабу Білого Дому Дональда Рігана дійсно неофіційно назвали «Director of Spin Control» [2]. Він подав журналістам свою заздалегідь підготовану інтерпретацію результатів теледебатів таким чином, що сумнівів у перемозі Р. Рейгана вже не залишалось.

Пізніше така унікальна фаховість керувати інформаційним контентом із сленгу перейшла фактично у категорію доволі престижної професії, і не тільки у Сполучених Штатах, а й в інших західних країнах. Як пише Френк Ессер, десь в середині 90-х р.р. обґрунтуванням спін-докторингу стали вже займатися і науковці-комунікологи, розглядаючи спін як політтехнологію в системі політичних комунікацій [1]. У 1997 р. вийшла в світ наукова праця американського соціолога Дункана Уоттса «Political Communication Today», де він запропонував свою класифікацію різновидів спін-докторингу. Поява практики спін-докторингу у пострадянському просторі має «завдячувати» російському політтехnologу Г. Павловському, а також Г. Почепцову, який у 90-х р.р. обіймав посаду президента Української асоціації PR. Ймовірно, саме на основі перекладів Г. Почепцовим деяких публікацій іноземних авторів з публік рилейшенз було поширено таке трактування сутності спін-технологій, яке й до сьогодні є майже безальтернативним як у теоретичному доробку дослідників спін-докторингу, так і у його практичному впровадженні. На наш же погляд є необхідність представити інше розуміння, яке базується на ще одному значенні слова «spin» як базового в операціоналізації спін-технологій (-докторингу). Адже це надає можливість інакшої оптики на їх використання у сфері інформаційного протистояння будь-яких суб'єктів політики, зокрема й сучасних держав-автократій і демократій.

Традиційно слово «спін-докторинг» ведуть від перекладу з англійської двох слів: «spin» – «крутіння», «обертання», «кружляння», та «doctor» – лікар. На думку Н. Гофа «спін» тут – це інтерпретація, упередженість або нахил інформації, коли вона представляється громадськості; уся інформація може мати позитивний чи негативний «спін»; це спортивна метафора (наприклад, це крутіння м'яча у бейсболі або крикеті) [2]. Слово «доктор» вказує на те, що цей спеціаліст дуже високої фаховості ніби «лікує» інформаційні новини, перетворюючи їх негативний або несприятливий зміст на бажаний, тим самим «оздоровлюючи» інформацію.

Здебільшого саме таке розуміння спін-технологій і закріпилося в теорії і практиці PR, де

воно і набуло впровадження. Так, Пол Річардс стверджує, що спін-докторінг є найпрактичнішим способом передати інформацію, просувати компанію, клієнта чи захистити репутацію, донести повідомлення та заручитися підтримкою громадськості [3]. Однак від такої апологетики спіну дедалі більше відходять у провідних країнах Заходу. В цьому аспекті варто зазначити, що часто скористовуються термінами «спін-технології» та «спін-докторінг», говорячи про їх нахабний маніпулятивний характер, вибіркове подання та фабрикацію інформації, приховування та маскуванню її, якщо вона не відповідає інтересам та запитам замовника. Так, Ф. Ессер вказує, що багато фахівців у сфері політичних комунікацій розглядають спін як тенденційний термін, який використовується журналістами для дискредитації, роздмухування або містифікації роботи фахівців з політичних PR (наприклад, як потужних маніпуляторів), а спін-доктори штучно міфологізують спін, презентуючи себе як найвеличніших політтехнологів і управлінців новинами. Тенденція поступового відходу від пієтету щодо спін-технологій дедалі більш яскраво простежується в країнах західних демократій. Л. Фолл вказує на те, що спін не є соціально відповідальною поведінкою, натомість є неетичною поведінкою, оскільки викривляє правду; це форма пропаганди, яка при обманному та маніпулятивному використанні не забезпечує достовірного подання інформації. Дослідниця взагалі вказує, що «фахівці з комунікацій повинні прагнути обмежити використання цього терміна як загальноживаного у засобах масової інформації та надалі дотримуватися етичного спілкування. Більше того, вони ніколи не повинні маніпулювати повідомленням, щоб повідомляти напівправду. І поведінка тих, хто стверджує, що спін є їхнім «обов'язком» як професіоналів у галузі комунікації, не повинна захоплюватися» [4, р. 4789]. Тож, спін-технології з колись впливових, елітарних та поважних поступово маргіналізуються у західних демократіях, набуваючи осуду з боку не тільки наукової спільноти у сфері політики та комунікацій, але й журналістського загалу. Адже спін як «крутіння» інформацією та «обертання» новин не корелюється з демократичними цінностями західних країн.

Натомість в авторитарних країнах саме такі спін-технології «успішно» впроваджуються, імітуючи там демократію. Більше того, вони застосовуються не просто окремими спікерами, а й масштабуються на загальнодержавному рівні інформаційного простору. Перекручування інформації, її реінтерпретація, спрощення, фальсифікація, культивування певних наративів як інструкцій до побудови необхідної картини світу і т. ін. – все це складає арсенал життєздатності сучасних авторитарій. С. Гурієв та Д. Трейсман емпірично концептуалізують новий феномен «спін-диктатури».

Автори, порівнюючи її у протиставленні з «диктатурою страху», наполягають на тому, що спін-диктатори не просто жорсткі тирані старої школи, які навчилися нових трюків, вони опанували нові підходи управління суспільством. Передусім це маніпулювання ЗМІ, здобуття популярності за допомогою сучасних технологій, імітація демократії, обмеження суспільного насильства та відкритість до світу, які, доповнюючи одні одних, створюють модель невилітного залежного правління. І така модель наразі поширюється [5, с. 30].

Спін-диктатури не є новим явищем для політичного світу, однак вони більш притаманні сучасності через особливу роль ЗМІ у їх підживленні та підтриманні. Так, через інформаційні механізми проводиться витончена пропаганда для формування образу компетентного лідера (очільника автократії), забезпечується нібито відкритість до міжнародних потоків інформації, усіяко демонструється відданість демократичним принципам, але в реальності це є удаванним. До сучасних спін-диктатур С. Гурієв та Д. Трейсман відносять авторитарні режими Сінгапуру, Казахстану (правління Н. Назарбаєва), Венесуели (У. Чавес), Угорщини (В. Орбан), Туреччини (Р. Ердоган до 2016 р.), Росії (В. Путін). Безперечно, для сучасного світу найбільшу загрозу представляє російська спін-диктатура, де не просто відбувається відвертий наступ на громадянські права населення країни (яке навіть не розуміє цього), а й застосовуються спін-технології по відношенню до світової спільноти, яку намагаються через різні спінові техніки (запізнення інформації, вкраплення елементів природності в штучні ситуації, зміна фокусу, астротурфінг, рефреймінг та ін.) позитивно налаштувати до політики російського диктатора. Росія намагається й досі вибудувати інформаційний простір за лекалами того спін-докторінгу, який згяньбив та скомпрометував себе в західних демократіях, і, як йшлося вище, вони вже не «ловляться» на подібні гачки. Спін-технології у форматі «крутіння інформацією» поступово відходять там у минуле.

Утім, існує думка, що термін «спін-доктор» походить зі сленгу 1950-х років «to spin» (крутити), що є скороченою версією «to spin a yarn» (крутити пряжу/прясти) [2]. На наш погляд, є необхідність «реанімувати» саме таке розуміння спін-технологій та спін-докторінгу. У своїй фундаментальній роботі «Strategic intelligence production: Basic principles» (1957) бригадний генерал армії США Вашингтон Плетт, який багато років працював у сфері стратегічної розвідки та займався дослідженнями, що пов'язані з інформаційною роботою, застосовує прототип «тканини» до розвідувальної інформації [6, р. 11]. Він проводить аналогію між отриманням «продукту» на завершальній стадії інформаційної роботи стратегічної розвідки та зітканою тканиною. У результаті

прядіння як переплетення або скручування двох ниток (основи та утку) отримується тканина. Від її «основи» залежить довжина тканини, а від «утка» – міцність. Так само і в стратегічній інформаційній роботі комбінуються – переплітаються або скручуються – два основних методи: «правильні» дослідницькі методи («основа») та методи інформаційної роботи («уток»). І у підсумку отримуємо міцну «тканину» – надійну інформацію. До речі, за технологією ткацтва закінчений ткацький візерунок, який має певну кількість ниток окремо по основі та утку, називається рапортом [7, с. 30]. Тож, такий прототип тканини за В. Плеттом для стратегічної інформаційної діяльності – перетинання (переплетення) основної та утокової нитки, рапорт як їх візерунок – гарно екстраполюється на комунікативні технології спіннінгу. Таке розуміння «спіну» кардинально змінює сутність процесу спін-технологій. Адже, виходячи з такого значення слова, «спін-докторінг» тоді є цілісною системою стратегічної інформаційної роботи, яка включає здобуття інформації, своєчасне і якісне її опрацювання, і у підсумку соціально відповідальне доведення до отримувача. Дезінформація та обман тут не розглядаються як такі, що можливі. Такий підхід до спіну як стратегічної інформаційної роботи притаманний діяльності відповідних структур у США, адже традиції роботи з інформацією, закладені В. Плеттом, шанують там й досі. До речі, Дж. Грюніг у своєму інтерв'ю кілька років тому, говорячи про осучаснення PR, акцентував на такому: «Аби змінити ситуацію на краще, слід почати робити дещо цілком інше. Фах «відносини з громадськістю» мусить набути стратегічності і тільки після цього можна буде говорити про його цінність для організацій та суспільства. Напевно, найважливіший аспект PR – це вислуховувати громадськість, взаємодіяти з нею та доносити інформацію від представників суспільства до керівництва» [8].

Висновки. Спін-докторінг як технологія стратегічної інформаційної діяльності є доцільною задля підтримки та подальшого поступу демократій у відмежуванні від спін-докторінгу як технології маніпулятивного обертання інформації в автократіях. Таке тлумачення спіну цілком відповідає демократичній моделі політичної комунікації, і саме стратегічність має бути в основі спін-докторінгових технологій. Від спіну як такого наразі неможливо кардинально відмовитися (можливо й непотрібно, незважаючи на те, що в традиційному розумінні він себе скомпрометував), адже цей термін досить глибоко пустив своє коріння у сучасну політико-інформаційну дійсність. А от змінити акцент інтерпретації цього феномену доречно й необхідно. Ба більше, вочевидь це відповідає запиту сучасних демократій. Спін-докторінгові технології, як вибудовування стратегічних комунікацій, здатні забезпечити успішність демократій у їх протиборстві

з автократіями, які усіляко намагаються послабити західні альянси демократичних країн, міжнародні організації та й загалом світоустрій. Утім, стратегічність як цілісна проактивна політика демократій обов'язково має перемогти оперативну короткозорість як ситуативну реактивну політику автократій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Frank Esser. Spin Doctor // The international encyclopedia of communication / edited by Wolfgang Donsbach. Volume X. Malden, Oxford, Carlton. Blackwell Publishing Ltd. 2008. P.4783 – 4787.
2. When, where and who the first 'spin doctor'? Who coined the term? [Електр. ресурс]. URL: <https://www.theguardian.com/notesandqueries/query/0,5753,-1124,00.html>
3. Richards P. How to Be a Spin Doctor / Paul Richards. UK. Biteback Publishing. 2016. 256 p.
4. Lisa T. Fall Spin and Double-Speak // The international encyclopedia of communication / edited by Wolfgang Donsbach. Volume X. Malden, Oxford, Carlton. Blackwell Publishing Ltd. 2008. P. 4787–4790.
5. Гурієв С., Трейсман Д. Спін-диктатори. Як змінюється обличчя тиранії в XXI столітті / Сергій Гурієв, Денієл Трейсман; пер. О. Бершадської. К.: Видавництво Букушеф. 2023. 432 с.
6. Platt, Washington. Strategic Intelligence Production: Basic Principles. By Washington Platt. New York: Frederick A. Praeger. 1957. Pp. xviii, 302.
7. Матеріалознавство: методичні вказівки до лабораторних робіт для студентів спеціальності «Технології легкої промисловості» / М.О. Кушчевський, Г.С. Швець. Хмельницький: ХНУ, 2019. 155 с.
8. Грюніг Дж. Як підвищити продуктивність PR-діяльності? [Електр. ресурс]. URL: <https://www.management.com.ua/interview/int446.html>

REFERENCES:

1. Frank Esser. (2008) Spin Doctor // The international encyclopedia of communication / Ed. Wolfgang Donsbach. Volume X. Malden, Oxford, Carlton. Blackwell Publishing Ltd.. P.4783 – 4787. [In English].
2. When, where and who the first 'spin doctor'? Who coined the term?. URL: <https://www.theguardian.com/notesandqueries/query/0,5753,-1124,00.html> [In English].
3. Richards, P. (2016). How to Be a Spin Doctor / Paul Richards. UK. Biteback Publishing. 256 p. [In English].
4. Lisa, T. (2008). Fall Spin and Double-Speak // The international encyclopedia of communication / Ed. Wolfgang Donsbach. Volume X. Malden, Oxford, Carlton. Blackwell Publishing Ltd.. P.4787 – 4790. [In English].
5. Huriiev, S., Treisman, D. (2023). Spin-dyktatory. Yak zminiuietsia oblychchia tyranii v KhKhl stolitti / Serhii Huriiev, Deniel Treisman; per. O. Bershadskoi. [Spin Dictators. The changing face of tyranny in the 21st century]. K.: Vydavnytstvo Bukshef. 432 s. [In Ukrainian].
6. Washington, Platt. (1957). Strategic Intelligence Production: Basic Principles. By Washington Platt. New York: Frederick A. Praeger. Pp. xviii, 302. [In English].
7. Materialoznavstvo: metodychni vказivky do laboratornykh robit dlia studentiv spetsialnosti «Tekhnolohii lehkoi promyslovosti» / M.O. Kushchevskyy,

H.S. Shvets. [Materials science: methodological guidelines for laboratory work for students majoring in «Light Industry Technologies»]. Khmelnytskyi: KhNU, 2019. 155 s. [In Ukrainian].

8. Grunig, James. (2016). Yak pidvyshchyty produktyvnist PR-diialnosti? [How to increase the productivity of PR activities]. URL: <https://www.management.com.ua/interview/int446.html>. [In Ukrainian].

Spin-doctoring as a technology of information confrontation of modern autocracies and democracies

Lepska Nataliia Volodymyrivna

Candidate of Political Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Political Science
Zaporizhzhia National University
Zhukovskoho str., 66,
Zaporizhzhia, Ukraine
ORCID: 0000-0001-6010-423X

The dynamic development of the information space, which has noticeably accelerated since the end of the 20-th century, has also updated new communication formats in various spheres of society. On the one hand, there are many opportunities for mutually beneficial partnerships. On the other hand, a new communication toolkit for competitive struggle is being created that can significantly enhance its aggressive content and results for the subjects of confrontation. Often it is even difficult to recognize the use of such modern communication technologies, and it is not easy to distinguish between the deliberate development of events and the conscious direction of them in the right direction. It is even more problematic to predict their dramatic consequences. It is precisely because of this "seductive" property that these technologies are increasingly involved in the practice of socio-political processes both at the micro-level and at the macro-level of geopolitical competition between states with different types of political organization – autocracies and democracies. Spin-technologies (spin-doctoring, spin-mastering, spinning) are often singled out among the most sophisticated communication technologies. The purpose of this scientific intelligence is to study the modern understanding of spin-doctoring technologies in the context of the current state and prospects of the information confrontation between autocracies and democracies. The achievement of the set goal was ensured by the use of a systematic approach, methods of semantic analysis and associations, which made it possible to prove the need for a «departure» from the traditional understanding of spin-doctoring as «spinning information / news» to an alternative one as «spinning the fabric of information / news» (based on different meanings of the word «spin»). The article points out that in the modern practice of political communication, experts are increasingly critical of spin-doctoring as the formation of an information flow in the desired discourse and technologies of anti-crisis information support of political campaigns, since often such a technology is nothing more than the manipulation of public opinion. It is noted that spin technologies in the format of «twisting information» are adopted in some modern autocracies as a symbolic-interpretive activity to hide such regimes under the wrapper of officially declared democracy. An alternative operationalization of spin-doctoring is proposed, based on another meaning of the word "spin", which is basic in this concept, namely "spinning, weaving". Hence, spin technologies are considered as a strategic management tool that allows you to fully communicate with the public, forming a model of socially responsible communication, which is typical for a democratic regime. It is proved that the introduction into scientific use of another, different from the common, frame of spin-doctoring ensures the maximum success of democracies in their information confrontation with autocracies. It is summarized that spin-doctoring as a technology of strategic information activity is appropriate for supporting and further promoting democracies in a distinction from spin-doctoring as a technology for manipulative rotation of information in autocracies.

Key words: spin-doctoring, spin-technologies, spin-dictatorship, information confrontation, information war, autocracy, democracy.